

Retouradres

Participatieraad Haarlem

Datum 11 november 2014
Ons kenmerk 2014/411388
Contactpersoon Eric Dorscheidt
Doorkiesnummer 0235114010
E-mail edorscheidt@haarlem.nl
Onderwerp Ongevraagd advies uitvoering WWB

Geachte leden van de Participatieraad

Op 1 oktober 2014 heeft u het college een brief gestuurd over het naar uw oordeel lage percentage van de bijstandsgerechtigden dat staat ingeschreven bij Uitvoeringsinstituut Werknemers Verzekeringen (UWV) als werkzoekende. U ziet dit lage percentage als een indicatie dat de aandacht voor het 'zittende' bestand bij de hoofdafdeling Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW) laag is. U geeft aan dat een bijstandsgerechtigde deze inschrijving als verplichting heeft en dat er voor de gemeente een controlerende taak is weggelegd.

Wij waarderen uw betrokkenheid bij het onderwerp zeer en zijn van mening dat de verantwoording over het gevoerde re-integratiebeleid en de werkwijzen binnen de hoofdafdeling SZW wordt afgelegd door het college aan de gemeenteraad.

In uw brief zijn onderstaande vragen gesteld.

Vraag 1 Kunt u aangeven of de informatie juist is?

Het aantal ingeschreven Haarlemse bijstandsgerechtigden bij UWV op werk.nl is vergeleken met andere gemeenten in de regio dusdanig laag dat er een project is gestart om dit aantal te verhogen. De brieven die hierover aan de bijstandsontvangers worden gestuurd zijn aan u voorgelegd en dat was mede aanleiding voor het stellen van de vragen in uw brief van 1 oktober jl.

Vraag 2 Wie is verantwoordelijk voor het niet of niet volledig uitvoeren van de Wet Werk en Bijstand?

De gemeente is verantwoordelijk voor het uitvoeren van de Wet Werk en Bijstand (WWB). Een belangrijk onderdeel van de WWB behelst de verplichtingen die een ontvanger van een bijstandsuitkering heeft. Op grond van de WWB is aan het ontvangen van de bijstand de verplichting verbonden om geregistreerd te staan als

werkzoekende bij UWV. Op grond van dringende redenen kan in individuele gevallen tijdelijk ontheffing worden verleend. De ontvanger van de bijstand heeft de plicht om zich zelf in te schrijven als werkzoekende bij UWV.

Deze wettelijke verplichting betreft uitsluitend de registratie, het uploaden van het Curriculum Vitae (CV) bij werk.nl valt hier niet onder. De gemeente Haarlem heeft er net als de regiogemeenten voor gekozen om de inschrijving bij UWV te combineren met het uploaden van het CV op werk.nl. Immers hierdoor kunnen bijstandsgerechtigden beter en sneller bemiddeld worden naar vacatures.

Wanneer een belanghebbende de verplichting om geregistreerd te staan als werkzoekende bij UWV niet nakomt beoordeelt SZW of een maatregel (verlaging van de bijstandsuitkering) wordt opgelegd.

De controle op deze verplichting heeft de afgelopen jaren niet plaatsgevonden. Het geregistreerd staan als werkzoekende bij UWV is een van de manieren waarop belanghebbende werk kan vinden. Tot medio 2014 vond de gemeente Haarlem dit echter niet een effectieve manier om bijstandsgerechtigden aan het werk te helpen. De registratie betrof uitsluitend het registreren. Inmiddels is de dienstverlening van UWV en werk.nl dusdanig aangepast en verbeterd dat de inschrijving en daaraan gekoppeld het uploaden van een cv tot snellere bemiddeling naar betaald werk leidt.

Vraag 3 Om hoeveel bijstandsgerechtigden gaat het?

Het totale aantal bijstandsgerechtigden bedraagt op 1 oktober 2014: 3294. Van deze 3294 klanten hebben 273 klanten een ontheffing van de arbeidsverplichting. Daarmee komt de totale doelgroep die ingeschreven moet zijn op 3021. Het aantal ingeschrevenen op 1 oktober is 1975 en dat is 65% van de totale doelgroep.

Vraag 4 Kan een analyse worden gemaakt om welke doelgroepen het gaat, waar wij met name duur van de uitkering en het opleidingsniveau van belang vinden?

Op dit moment is deze analyse niet uitgevoerd. De prioriteit ligt op dit moment bij het maximaliseren van het aantal inschrijvingen en het aantal cv's op werk.nl. Bovendien geldt de verplichting tot inschrijving bij UWV als werkzoekende voor alle ontvangers van een bijstandsuitkering die geen ontheffing hebben ontvangen van de arbeidsplicht.

Vraag 5 Hoe worden deze mensen begeleid in het (hervatten van het) proces van inschrijving bij het UWV, het melden bij werk.nl, het maken van een CV, het voldoen aan de sollicitatieplicht en de begeleiding bij een sollicitatiegesprek? Met andere woorden hoe gaat de gemeente een actief re-integratiebeleid vormgeven?

In eerste instantie is de inspanning van de hoofdafdeling Sociale Zaken en Werkgelegenheid er op gericht om het aantal inschrijvingen bij UWV te verhogen. Dit is immers het invullen van een verplichting die in de WWB is vastgelegd. Alle klanten die niet ontheven zijn van de arbeidsverplichting hebben onlangs hierover een brief ontvangen. Door de inschrijving te combineren met het uploaden van een cv op werk.nl is de kans op het vinden van betaald werk groter. De ondersteuning hierbij bestaat uit het beschikbaar stellen van enkele PC's op het recent geopende Werkplein om een cv te maken dat vervolgens op werk.nl wordt geplaatst.

Haarlem

3

Bovendien bestaat de mogelijkheid tot het volgen van een sollicitatietraining bij UWV en Paswerk.

Voor wat betreft het tweede onderdeel van uw vraag geldt dat de gemeente al reeds vele jaren actief re-integratiebeleid voert. Op basis van de keuzes die door de gemeenteraad gemaakt zijn in Kans en Kracht richten de re-integratie inspanningen zich op kansrijke bijstandsgerechtigden. Door inzet van Europese subsidies kan de gemeente - ondanks de krimpende landelijke budgetten - ook re-integratie activiteiten aanbieden voor het zogenaamde 'zittend bestand'. Voor de uitvoering van deze werkzaamheden maakt de gemeente gebruik van de expertise van Paswerk en andere re-integratiebedrijven. Bovendien wordt sinds enige tijd intensief samengewerkt met UWV waarvan de vorming van het Werkplein en het Werkgeversservicepunt de meest recente uiting is.

Hoogachtend,

Het college van burgemeester en wethouders,

de secretaris,

J. Scholten

de burgemeester,

mr. B.B. Schneiders

PARTICIPATIERAADHAARLEM

Aan het college van Burgemeester en Wethouders van Haarlem

Datum 1 oktober 2014
Ons kenmerk 2014/14
Contactpersoon S.K. Augustin
Doorkiesnummer 023-511 5273
E-mail augustsk@haarlem.nl
Kopie aan Dhr. E. Dorscheidt
Onderwerp Ongevraagd advies uitvoering WWB

Geacht College

De Participatieraad heeft enkele weken geleden het verzoek gekregen om te reageren op een brief waarin bijstandsgerechtigden worden geïnformeerd over inschrijving bij het UWV en plaatsing van een CV op Werk.nl. Door dit verzoek werd duidelijk dat zeventig procent van het klantenbestand, dat een bijstandsuitkering ontvangt via de afdeling SoZaWe, niet staat ingeschreven als werkzoekend bij het UWV. Terwijl deze inschrijving sinds de invoering van de WWB (2004) staat opgenomen als verplichting voor een bijstandsgerechtigde (zie artikel 9 lid 1, onder a), die gecontroleerd moet worden door de gemeente.

U kunt zich misschien voorstellen dat deze informatie ons nogal verontrust omdat:

- dit mogelijk een indicatie is dat (te) veel mensen niet actief begeleid worden richting regulier werk door SoZaWe,
- dit kan betekenen dat veel mensen zich mogelijk afgeschreven voelen, omdat de afdeling SoZaWe geen inspanningen verricht om deze groep (al dan niet met enige afstand tot de arbeidsmarkt) weer aan het werk te krijgen,
- er blijkbaar sprake is van onvoldoende controle vanuit SoZaWe of bijstandsgerechtigden voldoen aan de - aan de uitkering verbonden - verplichtingen.

Dit leidt bij ons tot de volgende vragen:

- Kunt u ons aangeven of de informatie juist is?

- Wie is verantwoordelijk voor het niet of niet volledig uitvoeren van de Wet Werk en Bijstand.
- Om hoeveel bijstandsgerechtigden gaat het?
- Kan een analyse worden gemaakt om welke doelgroepen het gaat, waar wij met name duur van de uitkering en het opleidingsniveau van belang vinden.
- Hoe worden deze mensen begeleid in het (hervatten van het) proces van inschrijving bij het UWV, het melden bij werk.nl, het maken van een CV, het voldoen aan de sollicitatieplicht en de begeleiding bij een sollicitatiegesprek? Met andere woorden hoe gaat de gemeente een actief re-integratiebeleid vormgeven?

Wij adviseren u op korte termijn een actieplan op te stellen waarin wordt aangegeven hoe de ontstane situatie wordt aangepakt. Wij zijn hier met name in geïnteresseerd, omdat wij vinden dat voorkomen moet worden dat bij uitvoering van de Participatiewet de gemeente zich vooral richt op succesrijke werkzoekenden (het zogenaamde creaming) en minder of niet op mensen met een grotere afstand tot de arbeidsmarkt. Op de korte termijn lijkt zo'n aanpak het meest efficiënt. Echter de eerste doelgroep zal bij de afname van de crisis zelf makkelijker werk vinden.

De kosten om mensen met een grote afstand te activeren zullen ongetwijfeld hoger zijn. Maar de maatschappelijke baten zijn dat op de langere termijn ook. Denk hierbij aan de maatschappelijke kosten rondschuldsanering, de afschrijving van oninbare schulden, huisuitzettingen en opnieuw huisvesten, het bestrijden van overlast, schooluitval en criminaliteit, de kosten voor het verbeteren van verarmde wijken en buurten e.d.

Kortom de maatschappelijke kosten die "erfelijke" werkloosheid met zich meebrengen. De Participatieraad meent dat een zekere vermijding van deze kosten mogelijk is door nu een gedegen actieplan te formuleren gericht op participatie voor alle uitkeringsgerechtigden in Haarlem.

Met vriendelijke groet,

Ruth Nelemaat
Voorzitter Participatieraad Haarlem